

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Єрмоєнко Світлана Василівна ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	915
Іванова Наталія Георгіївна МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)	916
Козак Тетяна Борисівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЕМАНТИКИ СЛОВА BLAU ‘СИНІЙ, БЛАКИТНИЙ’ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	919
Марчук Ірина Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛІТНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО	921
Потенко Людмила Олександрівна ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ.	923
Томчаковський Олександр Георгійович НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.	925
Тупікова Тетяна Валеріївна ГЕНЕАЛОГІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ GELB I GRÜN	927
Швелідзе Лідія Дмитрівна ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ	929
Alexeyev Mykola CLEAR ENGLISH OF LAW: A POSSIBILITY OR A NECESSITY?	931
Ковальова Ксенія Олександрівна КОНЦЕПТ ТЕКСТИЛЬ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КОНСТАНТА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ.	933
Лесневська Катерина Вікторівна СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	934

СЕКЦІЯ 26. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	937
Кісельова Анастасія Андріївна, Мамич Мирослава Володимирівна ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	939
Назаренко Оксана Миколаївна, Кабанцева Надія Вікторівна АВТОРСЬКИЙ КОМЕНТАР ЯК МЕТАТЕКСТ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ «МАЛЬВИ» РОМАНА ІВАНИЧУКА	941

СЕКЦІЯ 27. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	943
Маляренко Тетяна Анатоліївна ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	945
Скалацька Олена Віталіївна МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ	946
Владишевська Вікторія Вікторівна, Демченко Олександр Петрович ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	948
Грушевська Юлія Андріївна РОЛЬ ВЛАСНОЇ НАЗВИ У СКЛАДІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	950
Літвінчук Ірина Сергіївна АДАПТАЦІЯ ЗМІ ДО НОВИХ ВИМОГ ЦИФРОВОЇ ЕРИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО ЦИФРОВИХ	952
Menshykova Zhanna, Menshykova Anastasiia MARKETING COMMUNICATIONS: TRENDS AND PROSPECTS	954
Чубук Олег Леонтійович ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕДАКЦІЙ ПІСЛЯ РЕЛОКАЦІЇ І ДЕОКУПАЦІЇ	956

СЕКЦІЯ 28. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Барсукова Тетяна Олександрівна, Смолякова Ірина Дмитрівна МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	959
Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	961

але й лідерами, здатними впливати на розвиток правової системи країни та світу. Елітний контекст навчання є ключовим для підготовки фахівців нового покоління, які будуть відповідати викликам сучасної юридичної реальності. Він вимагає інвестицій у якість освіти та розвиток інноваційних методів навчання, але результати, які можна отримати, перевищують всі очікування.

Список використаних джерел

1. Національна асоціація адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/news/8068-ozvucheno-real-nu-kil-kist-advokativ-sistemi-bpd.html>
2. World study. URL: <https://world-study.ua/uk/education/united-kingdom/>
3. Інтегроване навчання як освітній пазл. URL: <https://nus.org.ua/view/integrované-navchannya-yak-osvitnij-pazl/>
4. Марчук І. Тенденції розвитку сучасної дидактики: аналіз досвіду системи освіти Великої Британії. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Київ, 7–8 листоп. 2023 р.) / Нац. акад. пед. наук України. 2023. С. 200–201.
5. Марчук І., Іванова Н. Аналіз досвіду менеджменту системи професійної орієнтації у Великій Британії. *Методика та специфіка викладання іноземних мов у закладах вищої освіти* : матеріали Всеукр. наук.-метод. інтернет-конф. (м. Харків, 2 груд. 2021 р.) / Нац. акад. нац. гвардії України. 2021. С. 49–51.

Ключові слова: елітний контекст, академічне середовище, виховання, кваліфікований юрист, власний бренд.

Keywords: elite context, academic environment, education, qualified lawyer, own brand.

Потенко Людмила Олександрівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент*

ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ

Кожна реформа системи освіти передбачає попереднє осмислення цілей освіти, її завдань, а також ролі навчальних закладів у забезпеченні впровадження і практичного застосування новітніх освітніх технологій. В усьому світі реформи та інновації є одним із лейтмотивів будь-якої дискусії про проблеми освіти, а також одними з найактуальніших питань, що хвилюють освітянські кола. В освітньому секторі **інновації** – це стійке впровадження нових ідей, які ґрунтуються на процесах навчання. У будь-якій інновації в цій сфері бажані освітні цілі видозмінюються або, принаймні, ставляться під сумнів. Практично скрізь у сучасному світі усвідомлення проблем, що постають перед освітою, інтенсифікує пошук базових орієнтирів або переорієнтацій.

З огляду на активне використання сучасних мобільних пристроїв та поширення освітніх застосунків для мобільних пристроїв, а також постійне зростання кількості цифрових навчальних матеріалів у різних сферах освіти все більшого поширення набуває **технологія мобільного навчання**.

Mobile-learning (мобільне навчання) – це інновація, яка, безумовно, буде зазнавати змін, виходячи з нових тенденцій в освіті та технологіях. Значну частину навчального контенту можна легко зрозуміти, використовуючи інноваційні освітні методики та слова: мобільні технології, мобільне навчання, мобільний додаток, онлайн-платформа.

Очевидним є те, що **мобільне навчання** тісно пов'язане з електронним та дистанційним навчанням, відмінність полягає у більшій доступності та можливості надавати персоналізований контент, який адаптується до темпу та стилю індивідуального навчання з використанням мобільних пристроїв. Зокрема, мобільне навчання пропонує рішення, яке задовольнить потреби користувачів з обмеженими можливостями або мешканців віддалених районів.

Згідно з проєктом MoLeNet ("The Mobile Learning Network"), "мобільне навчання" – це використання зручних портативних мобільних пристроїв і бездротових технологій для покращення, підтримки, оптимізації й розширення процесів навчання [1]. Таке навчання сприяє кращій комунікації між здобувачами освіти і викладачами, дозволяє взаємодіяти в режимі реального часу й отримувати зворотній зв'язок.

Одними з основних переваг мобільного навчання згідно з UNESCO Policy Guidelines for Mobile Learning (Рекомендаціями Юнеско щодо політики в галузі мобільного навчання) є:

- навчання в будь-який час і в будь-якому місці;
- персоналізація навчання;
- миттєвий зворотний зв'язок та оцінка результатів навчання;
- розширення доступу до освіти [5].

До основних переваг мобільних технологій для навчання, на думку освітян, відносяться: "мобільність користувачів, відносно висока обчислювальна потужність і можливість постійного підключення до мережі Інтернет. Ці можливості дають значний потенціал для інноваційного використання мобільних технологій в освіті" [1]. До інших переваг мобільного навчання належать також: **економність**: студентам не потрібно витрачати час на дорогу до навчальної аудиторії, а викладачі економлять витрати на оренду приміщення; **можливість поєднувати формати**: онлайн платформа для дистанційного навчання дає змогу дивитися відео та презентації, читати електронні книжки та навчальні статті, вивчати фото та складні графіки; **інтерактивність**: викладачі можуть додавати елементи гейміфікації та робити досвід навчання персоналізованим [3].

Однак не варто забувати про певні недоліки, які свідчать про те, що використання мобільних пристроїв в освіті відкриває не лише безліч можливостей, а й створює багато проблем. Зокрема, мобільні пристрої можуть призводити до відволікань під час навчального процесу і знижувати ефективність занять. Надмірна залежність від технологій для отримання відповідей може підірвати розвиток критичного мислення та навичок вирішення проблем. Порівняно з очним навчанням, де викладачі мають безпосередній контакт з кожним студентом і можуть підлаштовувати темп і зміст навчання під його потреби, мобільне навчання має певні обмеження.

Безперечним є той факт, що впроваджуючи технології m-learning в освітній процес, потрібно пильнувати за балансом між такими перевагами, як гнучкість і доступність з ризиками потенційного зниження навичок міжособистісного спілкування здобувачів освіти.

Цілком поділяємо думку, що "мобільне навчання (або m-learning) стало вкрай популярним у 2020-2021 роках, коли освітня сфера повністю перебудовувалася на тлі пандемії коронавірусу. Тоді дистанційні технології стали основою для багатьох сфер, але саме в контексті навчання сталися найбільші зміни" [3].

До найпопулярніших та найефективніших прикладів мобільного навчання відносять [4]:

1. **Duolingo** вже багато років є лідером мобільного навчання завдяки своєму гейміфікованому застосунку для вивчення мов.

2. **Quizlet** пропонує інтерактивні навчальні набори з найрізноманітніших предметів. Використовуючи широкий спектр типів контенту, включаючи флеш-картки, відео, вікторини та ігри.

3. **TED-ed** – це освітній підрозділ відеоплатформи TED (Technology, Entertainment, and Design).

4. **SoloLearn** – це застосунок для вивчення програмування та кодування різними мовами.

5. **Udemy**. На переповненому ринку Udemy зарекомендував себе як провідна платформа електронного навчання з величезною бібліотекою курсів.

Окремої уваги заслуговують також наступні платформи для m-learning [2]:

Coursera. На цій онлайн-платформі розміщено більше 2 тис. курсів із понад 180 спеціальностей на 4 освітніх рівнях, зареєстровано близько 25 млн. слухачів – тут можна навчатися та отримувати кредити 149 провідних університетів світу, які є партнерами Coursera.

EdEra (Education Era) – освітній проект, що має на меті зробити навчання в Україні якісним і доступним. До кожної лекції (коротких відео, запитань і завдань для кращого засвоєння матеріалу) додається супроводжувачий матеріал – конспект з ілюстраціями та поясненнями.

Iversity – європейський освітній онлайн-ресурс, що від 2011 року спеціалізується на проведенні інтерактивних курсів і лекцій для закладів вищої освіти, а від 2012 року розміщує на своїй платформі відкриті масові онлайн-курси.

Таким чином, цифрові освітні засоби, організація навчальної діяльності, завдання, створені на базі новітніх технологій, поступово стають частиною сучасного освітнього процесу. Мобільні технології успішно інтегруються в інноваційну модель освіти. Застосування мобільних пристроїв у навчальному процесі модернізує традиційне навчання.

Список використаних джерел

1. Горбатюк Л. В., Кравченко Н. В., Алексеева Г. М., Розумна Т. С. Мобільні додатки як засоби формування іншомовної лексичної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 74, № 6. С. 150–164. URL: <http://dx.doi.org/10.33407/itlt.v74i6.2529>
2. Платформи для вдосконалення навичок і саморозвитку. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku>
3. Сірський Л. Мобільне навчання – це інновація чи добре забыте старе?! URL: <https://kwiga.com/ua/blog/mobilne-navchannya-ce-innovaciya-chi-dobre-zabute-stare>
4. Mobile Learning. URL: <https://www.valamis.com/hub/mobile-learning>
5. Policy Guidelines for Mobile Learning. *UNESCO*. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219641>

Ключові слова: мобільні технології, мобільне навчання, мобільний застосунок, онлайн-платформа.

Keywords: mobile technologies, mobile learning, mobile application, online platform.

Томчаковський Олександр Георгійович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

доцент кафедри прикладної лінгвістики, кандидат філологічних наук, доцент

НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Перехід до нової наукової парадигми в лінгвістиці на рубежі XX–XXI ст., обумовлений залученням до орбіти її вивчення все ширшого кола явищ, пов'язаних з передачею та сприйняттям інформації в сучасному суспільстві, висунув як одне з першочергових завдань всебічне вивчення мови у всьому різноманітті її зв'язків із кодами інших семіотичних систем, зокрема з невербальним кодом.

Невербальна комунікація визначається як систематичний процес обміну інформацією, де знаковою системою можуть бути різноманітні елементи, такі як біологічно обумовлені сигнали поведінки тварин, спрямовані на адаптацію до навколишнього середовища, рухи та вирази обличчя, математичні та комп'ютерні символи, мистецтво, гра та навіть телепатичний зв'язок. У рамках нашого дослідження виходимо зі значно вужчого трактування цього поняття, роз-